



ENQUÊTE

Impactmeting Covid-19-crisis op de
Belgische micro-ondernemers.

April 2020

Enquête gerealiseerd met ondersteuning van



METHODOLOGIE.

DEMOGRAFIE.



ONLINE ENQUÊTE



348 BEVRAAGDE MICRO-ONDERNEMERS



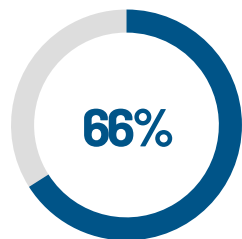
**38% VROUWEN
62% MANNEN**



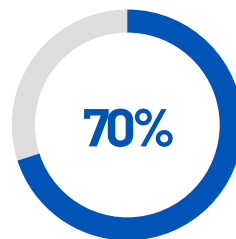
**33% BRUSSEL
33% VLAANDEREN
34% WALLONIË**

KERNGEGEVENS.

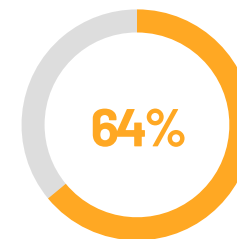
Over het algemeen is de impact van de COVID-19 crisis voor de bevroagde cliënten van microStart significant



Hebben hun activiteit geheel of gedeeltelijk dienen te stoppen ten gevolge van de sanitaire maatregelen genomen door de overheid



Stelden een **omzetsdaling van meer dan 50%** vast vanaf de eerste maand.



Van zij die personeel tewerkstellen **dienden gebruik te maken van het systeem van tijdelijke werkloosheid.**

OP REGIONAAL NIVEAU

- **Wallonië is de meest geïmpacteerde regio**
- 76% van de micro-ondernemers dienden te sluiten
- **85%** registreerden een daling van hun omzet van + 50%

OP NIVEAU VAN ACTIVITEITSECTOR

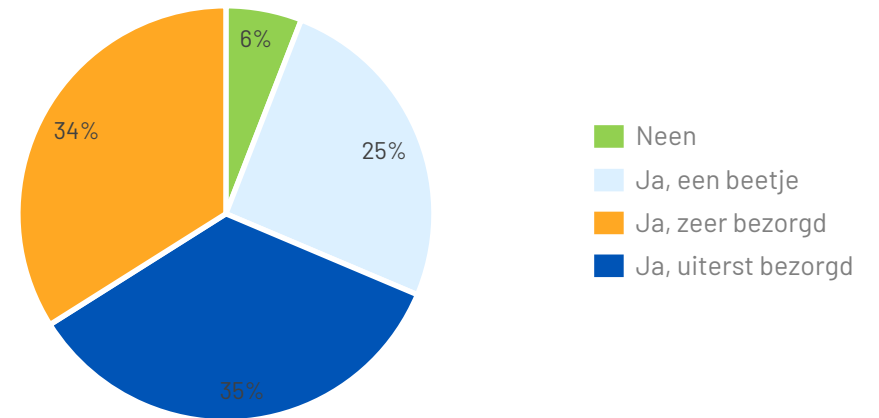
- **Horeca, handelszaken, diensten aan particulieren en transport**
- **Horeca: 83%** dienden hun activiteit te onderbreken
- **Transport : 79%** registreerden een omzetsdaling van meer dan 50%

RESULTATEN.

BEZORGDHEDEN M.B.T. DE SITUATIE (1/2).

- **69% van de bevroagden zijn zeer of extreem bezorgd m.b.t. overleving in de volgende 6 weken.**
 - In Brussel is 74% zeer bezorgd over de situatie, in Wallonië 62%, en in Vlaanderen 69%
 - De belangrijkste activiteitensector waar de ondernemers zeer bezorgd zijn: Horeca (81%), Diensten aan particulieren (71%) en Transport (77%)

Bent u bezorgd over de toekomst van u onderneming voor de volgende 6 weken ?



BEZORGDHEDEN M.B.T. DE SITUATIE (2/2).

- **De 5 voornaamste zorgen van micro-ondernemers ten gevolge van de COVID-19 crisis:**

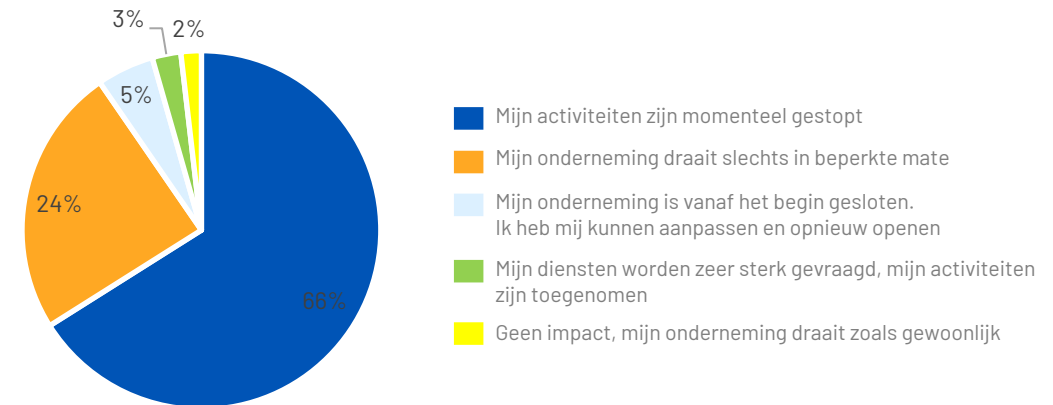
1. Gebrek aan liquiditeit voor betaling belastingen en sociale zekerheid (59%)
2. Gebrek aan liquiditeit om de vaste ondernemingskosten te dekken (59%)
3. Daling van de omzet (58%)
4. Gebrek aan liquiditeit om de activiteit verder te zetten (56%)
5. Gebrek aan liquiditeit om een inkomen te genereren uit de activiteit (51%)



- **66% van de activiteiten zijn volledig stopgezet. Slechts 5% van de bevroegden konden zich aanpassen en hun activiteit gedurende de crisis verderzetten. (10% voor horeca) :**

- In Wallonië (76%) in Brussel (73%): de 2 meest geïmpacteerde regio's
- Horeca (83%), Transport (72%), Diensten aan particulieren (67%)

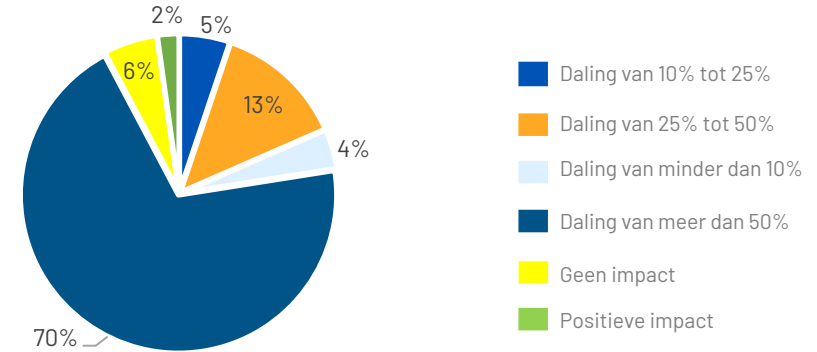
- **65% van de bevroegden waren genoodzaakt hun activiteiten te stoppen door de sanitaire maatregelen opgelegd door de overheid.**



IMPACT OP DE FINANCIËLE SITUATIE VAN DE MICRO-ONDERNEMERS.

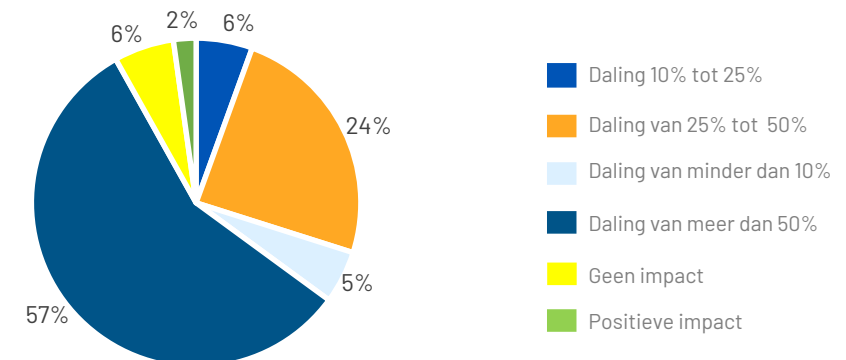
- **70% van de bevroagden rapporteren een daling van hun omzetcijfer van meer dan 50% gedurende de laatste 4 weken.**
 - Meest geïmpacteerde regio (+50% vh omzetcijfer): Wallonië met 85% van de bevroagden
 - Meest geïmpacteerde activiteitensectoren (+50% van het omzetcijfer): Horeca (70%), Transport (79%), Diensten aan particulieren (71%) & Handel met particulieren (59%)

Impact van de crisis op het omzetcijfer gedurende de laatste 4 weken



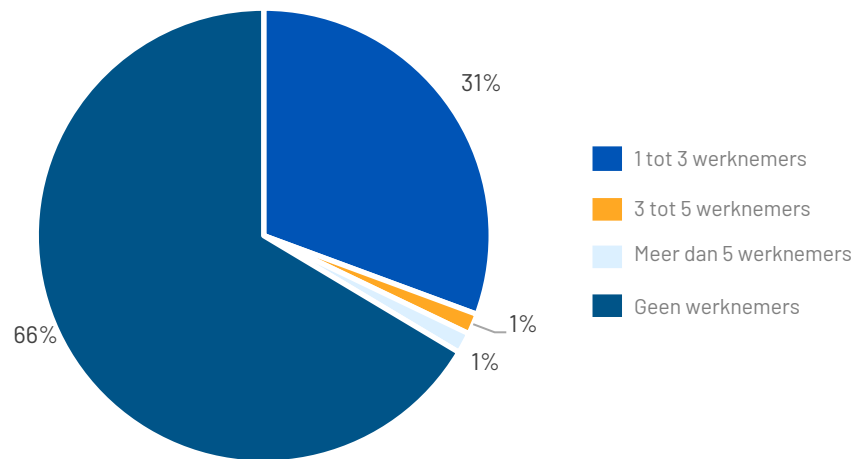
- **Meer nog, als we vragen om de impact van de crisis te evalueren op het niveau van omzetcijfer voor de 6 volgende weken, dan anticiperen 57% van de bevroagden dat zij een omzetsdaling van meer dan 50% verwachten.**
 - 67% in Wallonië, 60% in Brussel
 - Diensten aan particulieren (62%), Transport (70%), Horeca (55%)

Impactvoorspelling van de crisis op het omzetcijfer voor de volgende 6 weken



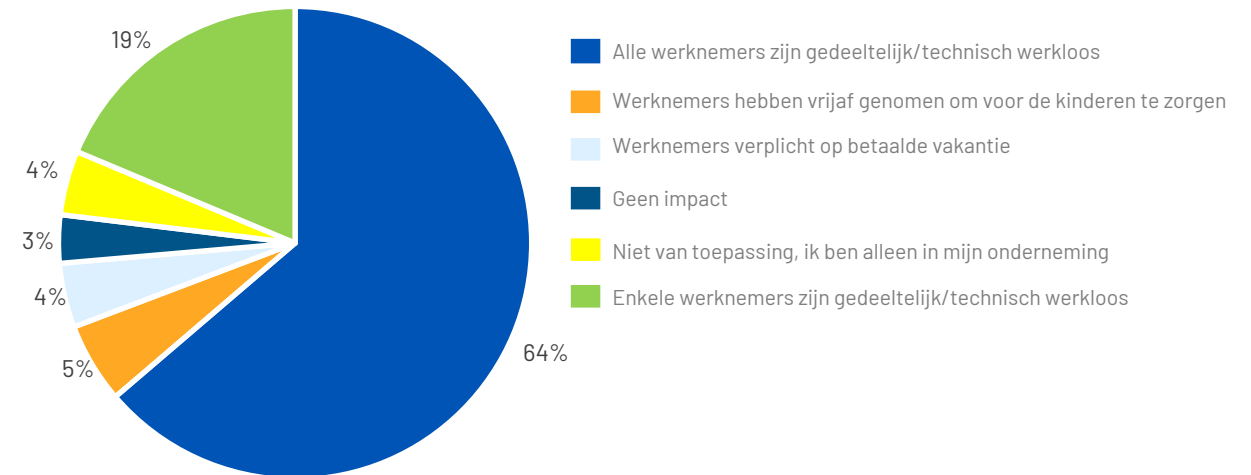
IMPACT OP DE WERKNEMERS.

1/3 van de micro-ondernemers gesteund door microStart is werkgever.



De meeste ondernemers hebben beroep moeten doen op gedeeltelijke/tijdelijke werkloosheid. (64%)

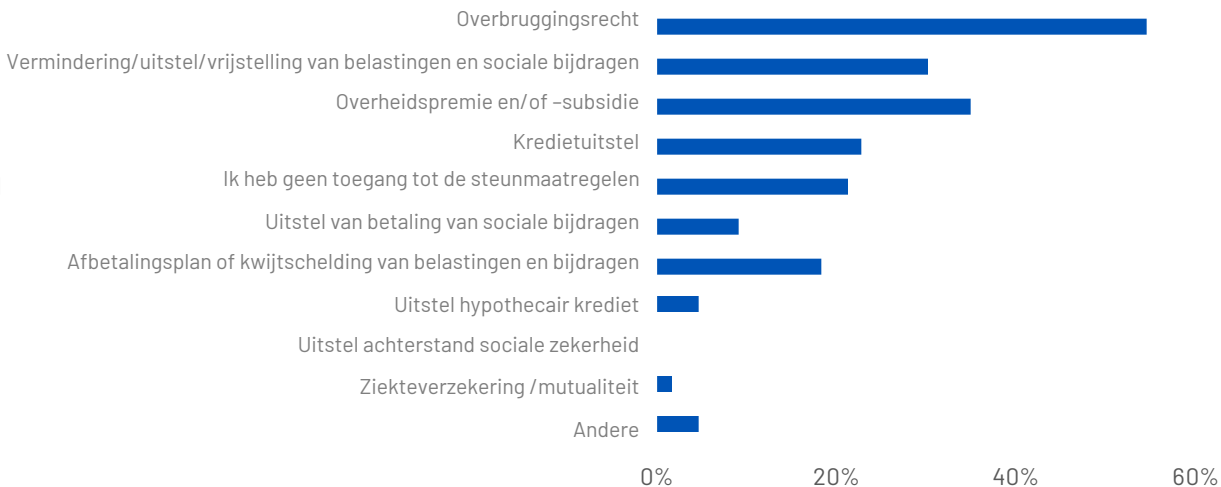
- 76% in Wallonië, 61% in Brussel
- 80% in de Horeca, 68% in Handel



TOEGANG TOT PUBLIEKE STEUNMAATREGELEN

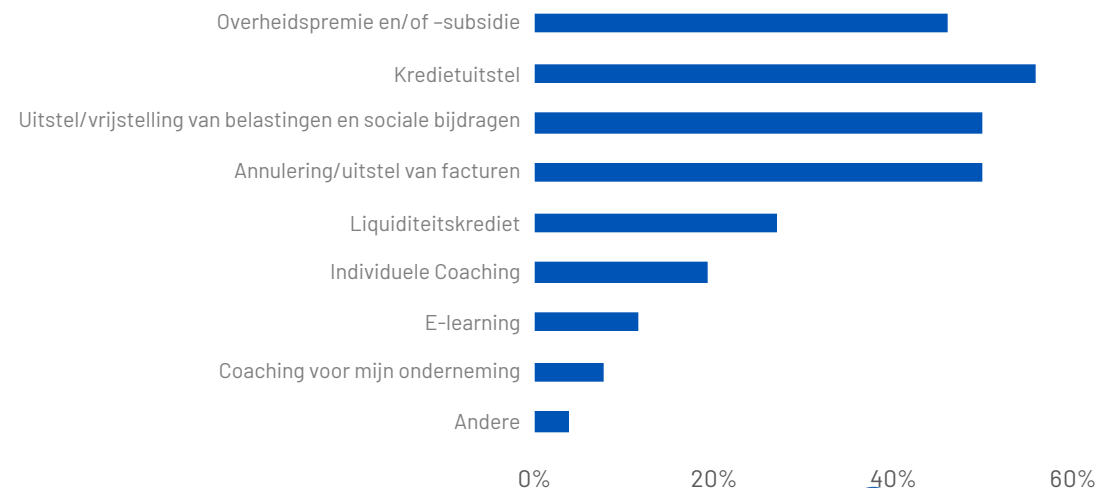
Noodmaatregelen waarvan de micro-ondernemers genoten hebben

- **58%** van de bevroagden heeft reeds genoten van het **Overbruggingsrecht**
- **37%** genoot reeds van een **vermindering, uitstel van betaling of vrijstelling van belastingen en/of sociale bijdragen, en 31%** hebben reeds genoten van een **overheidspremie**.
- **Dit zijn de 3 maatregelen die het meest** aangevraagd/gebruikt worden door de micro-ondernemers ongeacht de regio of activiteitensector.



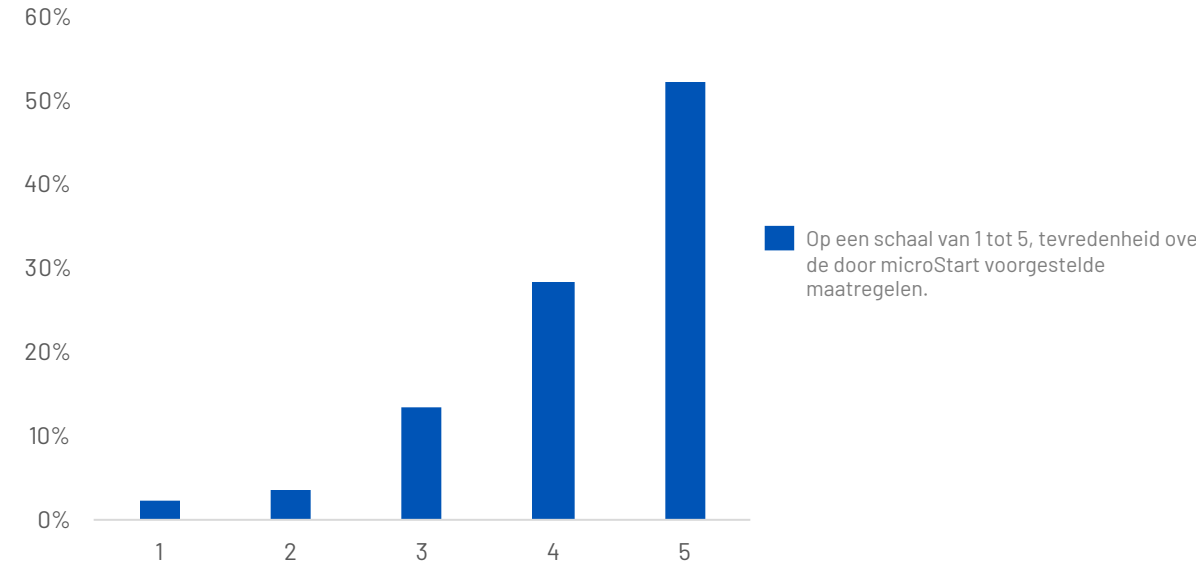
Steunmaatregelen die het meest nuttig zouden zijn voor micro-ondernemers in deze crisissituatie

- **60%** overheidspremies en - subsidies
- **55%** kredietuitstel
- **48%** Vrijstelling/uitstel van belastingen en bijdragen
- **Dit zijn de 3 maatregelen die het meest** aangevraagd/gebruikt worden door de micro-ondernemers, ongeacht de regio of activiteitensector.

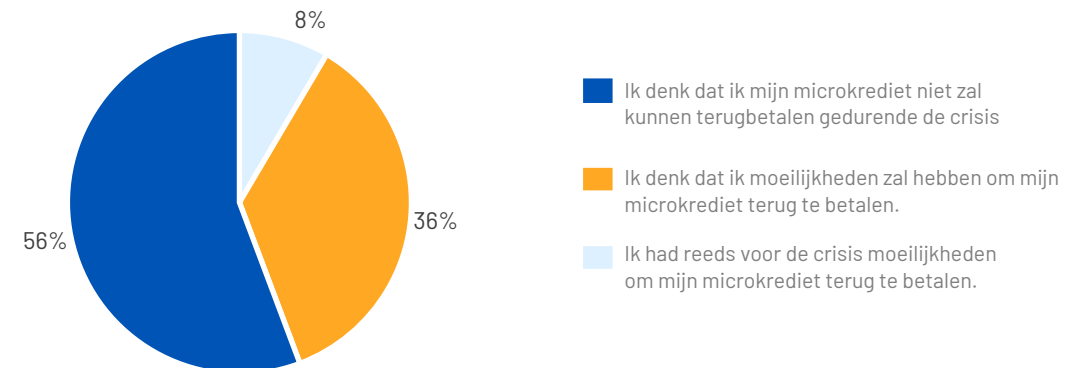


TOEGANG TOT DE MAATREGELEN MICROSTART

- In totaal heeft **44%** van de bevroagden **reeds steun van microStart ontvangen**.
- **40%** maakte gebruik van **kredietuitstel of -herschikking en/of een noodkrediet voor liquiditeiten**
- **50%** heeft gebruik gemaakt van **online of telefonische assistentie**
- **80%** van de bevroagden verklaart zeer tevreden te zijn over de door microStart geïmplementeerde maatregelen.



- Tot slot, als gevolg van de COVID-19-crisis verwacht **56%** van de bevroagden **moeilijkheden bij het terugbetalen van hun microkrediet bij microStart**, toe te voegen aan de **8%** van de bevroagden die verklaarden dat ze al problemen hadden voor de crisis.



**MICRO-ONDERNEMERS
NIET MICROSTART
KLANTEN.**

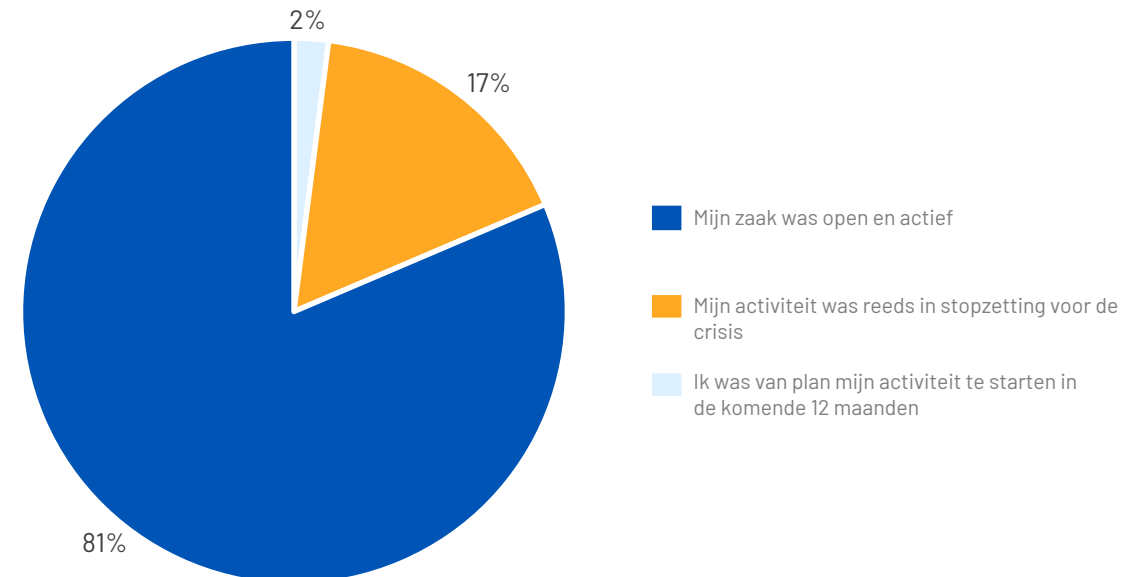
BEVRAAGDE MICRO-ONDERNEMERS, NIET KLANTEN VAN MICROSTART (1/2).



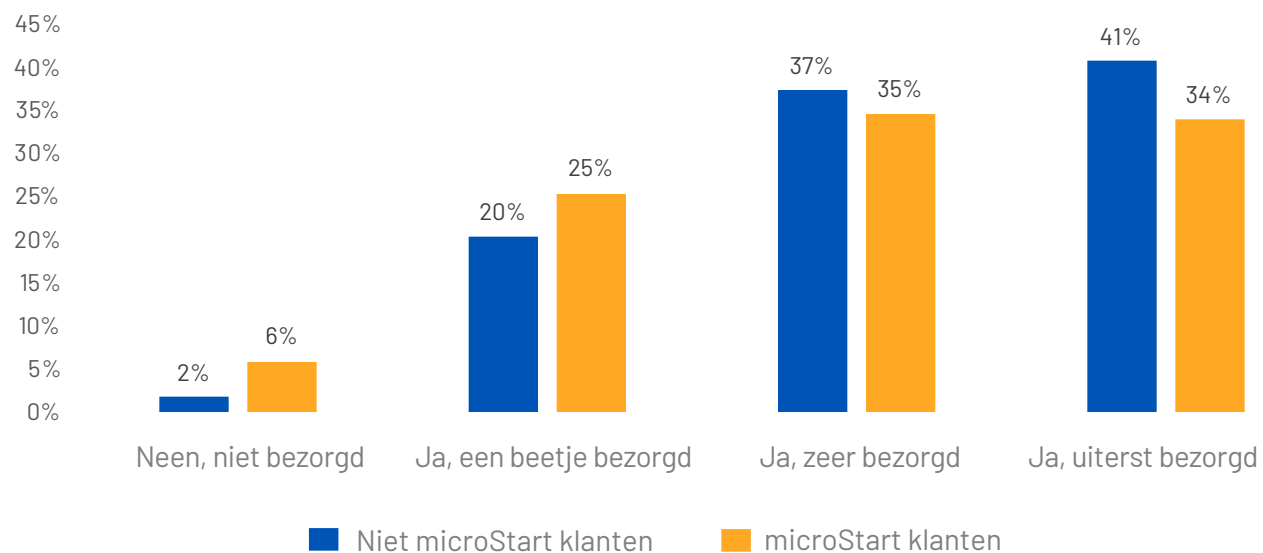
Van de 72 micro-ondernemers of projectondernemers die geen microStart-klant zijn en die in het kader van dit onderzoek bevroegd werden, willen er slechts 5 hun bedrijf starten of verderzetten.

- Allen tussen 30 en 49 jaar, 4/5 zijn vrouwen
- 2 in Wallonië, 2 in Brussel en 1 in Vlaanderen. Sectoren: horeca en diensten aan particulieren.
- **Wat betreft de COVID-1- crisis zijn 3 onder hen uiterst bezorgd over hun project.** De grootste vrees is het gebrek aan liquide middelen en financiële middelen en het niet in aanmerking komen voor overheidssteunmaatregelen.

Situatie van uw activiteit voor de COVID-19 crisis



BEVRAAGDE MICRO-ONDERNEMERS, NIET KLANTEN VAN MICROSTART (2/2).



- **De gefinancierde en begeleidde micro-ondernemers zijn lichtjes minder bezorgd voor de toekomst van hun onderneming in de volgende 6 weken.**

**VOORSTELLEN VOOR EEN
INCLUSIEF HERSTEL.**

ONDERSTEUNEN VAN DE LIQUIDITEIT EN HET EIGEN VERMOGEN VAN DE MICRO-ONDERNEMERS.

MICROSTART HERSTELPLAN EN HET MECHANISME VAN ERELENINGEN

microStart wil een ambitieus 3-fasen herstelplan inzetten dat gericht is op het ondersteunen van ondernemers en het oprichten van een ereleningfonds, aan 0% en zonder garantie, complementair aan microkredieten.

De financiële noden werden begroot op 2 265 000€, waarvan reeds 25% verworven.

VERBETERING VAN DE TOEGANG VOOR MICRO-ONDERNEMERS TOT PUBLIEKE STEUNMAATREGELEN. (1/2)

Uitbreiding van de regionale premies tot alle betrokken sectoren ongeacht hun statuut.

Verhoging van het bedrag van de regionale premie.

Verlenging van de maatregel "Springplank naar zelfstandige" met evenveel maanden als de duurtijd van de crisis.

VERBETERING VAN DE TOEGANG VOOR MICRO-ONDERNEMERS TOT PUBLIEKE STEUNMAATREGELEN. (2/2)

Verlenging van het moratorium op faillissementen tot eind december 2020.

Het nemen van maatregelen ter opschorting of uitstel van professionele huur.

EEN INCLUSIEF HERSTEL PROMOTEN(1/2)

Het aanbrengen van eigen vermogen aan de micro-ondernemers via ereleningen om hun herstel te verzekeren.

Het installeren van een éénmalige herstelpremie van 5000€ voor de micro-ondernemers

Vrijstelling van belastingen en sociale bijdragen

EEN INCLUSIEF HERSTEL PROMOTEN (2/2)

Versterken van de springplankmaatregel en de duurtijd ervan verlengen naar 24 maanden.

**Automatische aanpassing voor het behoud van het OCMW-
vervangingsinkomen voor de oprichters van ondernemingen
gedurende de 12 eerste maanden van hun activiteit.**

**Ten slotte, de oprichting van ondernemingen promoten als een
weg naar integratie, en ondersteunings- en
financieringsstructuren bevorderen.**